SAPpig

Stadsarchief Poperinge

Vrienden van het Poperings Archief

Vlamertingseweg 8,
8970 Poperinge-Reningelst

Uitgegeven door de Vrienden van het Poperings Archief vzw.
Jaargang II - nummer 2: september 2005

Poperinge, en dat is heel rijk! Een ware grot van Ali-Baba, vol interessante bronnen over de geschiedenis van onze stad en omstreken. Vanaf de tweede helft van de zestiende eeuw is zowat alles bewaard: resolutiën, stadsrekeningen, militieboeken, halmen, wezerieboeken, processen,…

"De Vrienden van het Poperings Archief vzw." willen die schat meer toegankelijk maken. Of om de statuten te citeren "het stadsarchief bij een ruimer publiek bekend te maken en meer mensen bij zijn werking te betrekken en te stimuleren tot onderzoek van de bronnen (..) De dienstverlening blijft een absolute prioriteit (..)" (Belgisch Staatsblad van 18 januari 2001, p 321). De leden voelen zich '**SAP**peurs', tunnelgravers, die wroeten in die enorme **StAP**el om de **SAP**pigste verhalen boven te halen en ze u aan te reiken. Via de belevenissen van Passchier-met-de-wambuis en Joanna-Theresia-achter-haar-wastobbe zal u lief en leed van weleer mee-beleven.
Van uw voorouders – die in de meeste gevallen doodgewone mensen waren – zal u wel "geen beeltenis, noch lichtdrukmaal" bezitten, om het met Guido Gezelle te zeggen. Hun profiel wordt echter minder wazig tegenover de historische achtergrond, als u hun naam aantreft in een of ander oud register. Een voorbeeldje als "appetizer"? *Scholastica Van Damme* kreeg van het stadsbestuur 144 p.p. uitbetaald voor 2 jaren dienst als vroedvrouw en de Ieperling *Pierre De Swarte* was 29 dagen kasseien komen leggen in Poperinge; dat en nog veel meer interessante gegevens vonden we in een stadsrekening uit 1743 die, eigenaardig genoeg, achter in een Resolutieboek van 1678-79 (SAP 471ter) bijgeschreven was (om papier te besparen in tijden van "kortresse"?)

Vrienden mogen zich geen vrienden noemen als ze niet mee-delen met en aan elkaar. Vandaar deze publicatie, waarvan we hopen dat ze vele jaargangen zal tellen! Intussen zal de reeks CROONESTUCKEN verder uitgebreid worden.

Bent u ook gebeten door de snuffelmicrobe? **StAP** in onze vriendenkring en laat je vondsten verschijnen in

SAPpig
Stadsarchief Poperinge

Bestuursleden van De Vrienden van het Poperings Archief en redactie van SAPpig zijn:

Algemeen: vpa_sappig@hotmail.com vpa.skynetblog.be

Voorzitter: Desegher Paul Johan,
Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst)
E-mail adres: paul.johan.desegher@telenet.be

Penningmeester: Samyn Martin,
Galgestraat 17, 8978 Poperinge (Abele)
E-mail adres: martin.samyn@vt4.net

Secretaris: Ollevier Kris,
Kleine Elverdingestraat 2, 8640 Vleteren (Woesten)
E-mail adres: krisollevier@hotmail.com

Bestuursleden: Caeyseele Philippe, 2553 rue du Rossignol, F59270 Berten (fr.)
Destailleur Jacques, Bourgondiedreef 2, 8970 Poperinge
Tillie Willy, Korte Werf 3, 8970 Poperinge
Vandenberghe Henri, Doornstraat 11a., 8970 Poperinge

Verantwoordelijke uitgever: Paul Johan Desegher, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst)
Vormgeving en Layout: De Vrienden van het Poperings Archief vzw.,
Druk: Kopie Sneldruk Deleye bvba. Ieper

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Beste lezer,

SAP brengt u in dit nummertje:

* **Straatschouwing Zwijnland 1790**: pag. 52
  Uit SAP 846b: Zwijnland Straatschouwingen 1750-1795

  Ollevier Kris

* **Le "tout-Poperinghe" anno 1678:** pag. 62
  Uit SAP 437: Subalterne Wetten, register 1663-1685
  Uit SAP 438: Subalterne Wetten, register 1663-1793

  Desegher Paul Johan

* **Rekenynghe omme Jaecques Baert tresorier vander stede van Pop*erynghe* (oktober 1619 – oktober 1620)** pag. 72
  Uit SAP 1 B, 13 bis, 7, deel 1

  Desegher Paul Johan

* **Overstromingen anno 1727:** pag. 75
  Naar aanleiding van het actuele nieuws begin juli, brengen we u het vervolg van ons artikel "overstroming in Vlamertinge 1727".

  Ollevier Kris

* **De schorsemolen:** pag. 78

  Vandenberghe Henri

Veel lees- en vorsingsgenot!

Straetschouwynge 1790

Uit SAP 846b: Zwijnland Straatschouwingen 1750-1795
Kris Ollevier

Op den 30[en] maerte 1790 was ter Maenynghe van d'heer Pieter Francois DEBAENST, Balliu, mitsgaeders Joel Eugenius SCHOONAERT ende Pieter Jacobus RYSPOORT, schepenen der heerlyckheede van oost ende west Swijnlande ter adjonctie van Stephanus BUGHIN, greffier der selve heerlyckheede gedaen de straetschouwynghe van de volgende straeten ende schouwweghen gelegen onder deselve heerlyckheede.
In consequentie van het edict van de 11 junij 1766, relatyf aen tgonne van den derden maerte 1764, 27 maerte 1765 dit naar voorgaende publicatie. Soo volght

Oost Swijnland
Loostraete.
d'heer Jean Baptiste Raulé op d'oostzyde contra bosch de gewesen paters van Sint Six de westzyde contra bosch geordonneert te dijcken te verheffen ende de straete gesaementlyck te vermaeken met suffissante palisaeden omme de passage te faciliteeren, op boete van 12 ponden(?).

d'heer ende meestere Pierre Louis Vandebroucke geordonneert alsboven op gelijcke boete.

(in kantlijn) te publiceren op Westvleteren
Benedictus Merlevede contra gars ende d'heer Van Renynghe de Voxvrie contra bosch te herstellen gesaementlyck de piete, op boete van vier ponden parisis.

selve Benedictus Merlevede contra gars ende oostzyde contra bosch niet vermaeckt ordoneert den daen voor syne ballie ballie op te leggen met eene suffisante gote, den dyck te vermeesen, de straete ront te leggen, ende te vermaeken met pallisaeden, op de boete van ses ponden ter langde van drie roeden, van de ballie noortwaers op.

Koekuytdreve.
d'heer Pierre Jacobus Lantsweirt contra bosch geordoneert den dyck te zuyveren ende de putten te vollen ende de straete ront te leggen, op de boete van een pond thien schellyngen.

d'heeren Van De Duynen contra bosch, van weer syden de dreve de dijcken te suyveren, de straete ront te leggen ende ontrent het midden te vermaeken. In twee differente plaetsen ter langde, d'eerste van drie roeden ende in de tweede ter lange van twee roeden ende half met groot houd, ende de gote te erstellen naer behooren om het waeter synen cours te konnen nemen, op de boete van twaelf ponden parisis.

d'hoirs d'heer HUYGE DE PEUTEVYNCK, van westen contra bosch, de dycken te zuijveren, de straete ront te leggen ende die met houd te vermaeken ter langde van eene roede gesaementlyck met den heere VAN STEENHUYSE, op boete van twee pond parisis.

vidua Andries LE MOINE ende kynderen Michiel LAEVERT van oosten de dreve ordonneerende alsvooren op gelijcke boete.

d'heer VAN STEENHUIJSE contra bosch van oosten de dijcken te zuyveren, de straete ront te leggen ende dan door te delven, op de boete van vier ponden parisis.

d'heer Jean Gregoire VANDEGOESTEENE ende sieur LE MAJEUR contra bosch, de dijcken te suyveren, op gelycke boete ende de straete ront te leggen.
d'heer LE MAIEUR contra bosch, de dijcken van wedezyden te bedelven, in vyf of zes plaetesen de straete te vermaeken met suffisant groot houd, d'oosterste ter langde van twee roeden, d'andere elck ter langde van eene roede op de boete van sesthien ponden parisis.

Joseph DELANGE zuytzyde *ende* vidua Emanuel DOMICENT noortzyde, de dijcken te suijveren *ende* de straete ront te leggen op de boete van een pond parisis.

~~Pottestraete~~ Donkerdreve.
d'hoirs VAN STEENHUIJSE contra bosch, de dijcken te verheffen, putten te vollen *ende* de straete ront te leggen op boete van twee ponden parisis.

Jonckvrauwe CLAEIJS contra bosch ordonneerende alsvooren op gelijcke boete.

Mynheere DE SAINT HILAIR contra bosch ordonneerende alsvooren nemaer recht over den kleine bossaert eene plaetse lanck vier roeden te vermaeken met suffisant houd, op boete van thien ponden parisis.

Pottestraete.
Jean SAISIER contra gars, den dyck te zuyveren *ende* de straete te effenen, op boete van een pond parisis.

mevrauwe VAN RONSHOVE contra bosch, den dijck te zuijveren *ende* de straete ront te leggen, op de boete van twee ponden parisis.

Pierre HENNEMAN contra bosch, de dycken te zuyveren *ende* de slaegen te vollen, op boete van twee ponden parisis.

Joannes RIJCKE van westen Augustinus BAELDEN *ende* Joannes SCHOONAERT oock van oosten, gelijcke oordoneerende penale alsvooren.

Torrestraete.
mevrauwe VAN RONSHOVE contra bosch ter zuydzyde *ende* Nicolais CANDAELE ter noordzyde, de slaegen te effenen *ende* dijcken te zuyveren *ende* eene plaetse ter langde van drie roeden ten gemeenen coste met suffissant groot houd op boete van vyf ponden parisis ten laste van mevrauwe RONSHOVE *ende* p. Nicolais CANDAELE op boete van twee ponden.

deselve contra bosch *ende* … mulleverd de slagen te effen, de dijcken te suyveren *ende* de straete rond te leggen boete een pond thien groote.

deselve contra bosch *ende* Pierre CAPPOEN, gelijcke ordonnantie op penale alsvooren.

deselve contra bosch *ende* Pierre MARKEIJ, gelycke ordonnantie op penale alsvooren.

Callestraete.
Henderijck BORRIJ op zuytzyde *ende* Francois MEERSEMAN contra gars
de straete te vermaeken gesamentlyck met pallisaeden, de dijcken te verheffen van den duijcker af ter langde van acht roeden op de boete van sesthien ponden parisis, de slechste plaetsen met nieuwe pallisaeden d'andere met groot houd *ende* de straete rond te leggen.

d'heer LANTSWEIRT contra bosch, dijcken te zuyveren *ende* de slaegen te effenen op boete van een pond.

deeself Contra Jem Boschen
de groot te Schutten op Boots
van Elck een pond te dijcken
te zuijderen & de straete
rout te leggen
den self hr. d'almed & ~~[illegible]~~
Cary westzy. & d'hr. Druant
tot rouwuyt ter te pallisadeeren
ter langde van Leuwroede
de dijcken te suijderen &
de strae. rond te legge
op boots van Elck twee
ponden pars
S'Heyr heer Cappelier mede
ter westzy. & self hr. Druant
ter oostzy. & Bosch te pallisadeeren
ter langte eenen Roe en half
Jn de tweede plaetse twee
roen t'saemen drie Roeden
en half, de dijcken van wederzijden
te zuijderen & de straete rond
te leggen op boots van Elck
acht ponden pars
d'hr. Druant & Cark Jdr
den dam open ter Legge op
boots van een pond pars
d'hr. Cappelier ter westzy. &
d'hr. de Roer ter oostzy. te pallisadeeren
ter langde van drie roen de
dijcken te zuijderen & de straete
rond te legge op boots van
Elck drie ponden pars

den grooten fichours (?) noors*yd*e de Callestraete propre
den dijck te zuyveren, de straete rond te leggen *ende* de slaegen te effenen op boete van twee ponden par*isi*s.

DE SMET c*ontr*a bosch ter noortz*yd*e heer*lyckheede* Swynland *ende* d'abdie van Eversam ter zuytz*yd*e heer*lyckheede* Diepezeele oordeelen gesaementlyck te pallisadeeren ter langde van ontrent twee roeden.

d'h*ee*r DE JONGE ter ~~zuyt~~ westz*yd*e *ende* d'heer DESMET ter oostz*yd*e te pallisadeeren ter langde van vier roe*de*n by **den dixmuder** op de boete van elck acht ponden par*isi*s, *ende* van daer voorts de dijcken te zuyveren *ende* de straete rond te leggen.

d'h*ee*r DESMET ter ~~noort~~ westzyde *ende* mijn heere VAN CROMBRUGGHE ter ~~zuyt~~ oostz*yd*e contra bosch
te pallisadeeren ter langde van twee roe*de*n, de dijcken te zuyveren *ende* de straete ront te leggen op de boete van elck vier ponden par*isi*s.

dese*lve* contra idem boschen
de gote te erstellen op boete van elck een pond, de dijcken te zuijveren *ende* de straete ront te leggen.

dense*lven* h*ee*re DESMED c*ontr*a ~~uytger...~~ bosch westz*yd*e *ende* d'h*ee*r DRUANT tot Renyngelst te pallisadeeren ter langde van eene roede, de dijcken te suyveren *ende* de stra*e*te rond te leggen op boete van elck twee ponden par*isi*s.

Mynheer SAPELIER modo …… ter westz*yd*e *ende* se*lven* h*ee*re DRUANT ter oostz*yd*e contra bosch te pallisadeeren ter lange eene roe*de* en half. In de tweede plaetse twee roe*de*n t'saemen drie roeden en half, de dijcken van wederzyden te zuijveren *ende* de straete rond te leggen op boete van elck acht ponden par*isi*s.

d'h*ee*r DRUANT c*ontr*a bosch idem
den dam open te leggen op boete van een pond par*isi*s.

d'h*ee*r Sapelier ter westz*yd*e *ende* d'h*ee*r DE VROE ter oostz*yd*e
te pallisadeeren ter langde van drie roe*de*n de dycken te zuyveren *ende* de straete rond te leggen op boete van elck vier ponden par*isi*s.

dese*lve* h*ee*ren SAPELIER *ende* DE VROE c*ontr*a bosch
idem de canten afdelven *ende* eenen put te vullen ter langde van een roede op boete van elck een pond par*isi*s.

dense*lven* h*ee*r SAPELIER op de westz*yd*e van den voors*eyd*en put af den cant te slechten *ende* in t'midden van de straete te smitten, tot aen de **Coeyaertdreve** op de boete van sesthien ponden par*isi*s.

Jean B*aptist*e SCHOONAERT *ende* d'heer MILLEVERD op d'oostz*yd*e den dyck te vereffen *ende* zuyveren op boete van elck een pond par*isi*s.

Mev*rauw*e RONSHOVE *ende* bosch op d'oostz*yd*e den dijck te bedelven, d'h*ee*r MULLEVERD van gelycken met d'h*ee*r VAN STEENHUYZE het land daer uyt kommende op hoopen te leggen, te laeten op droogen *ende* dan in de straete te smitten op boete voor d'h*ee*r VAN STEENHUIJSE van acht ponden par*isi*s, mev*rauw*e RONSHOVE *ende* d'h*ee*r MILLEVERD elck vier ponden par*isi*s.

nogh Torre straete.
Jaco*bu*s FEIJS op d'oostz*yd*e c*ontr*a bosch, van wederzyden **de gewesen Paters van S*int* Six** van gelijcken op wederzyden, d'h*ee*r LANTSWEIRT op noort oostz*yd*e, Jo*ann*es LALEEUWE op d'anderz*yd*e c*ontr*a zaeijland, Fran*coi*s MEERSEMAN oostz*yd*e contra bosch, dander z*yd*e Jo*ann*es LALEEUWEN c*ontr*a zaeijland, Jo*nckvrauw*e VANDENBERGHE c*ontr*a bosch, P*ier*re HEUSEL

contra zaeijlant *ende* gars *ende* zaeijlant de dijcken te zuijveren *ende* de straete te effenen op boete van elck een pond van ider partie.

Jo*ann*es LALEEUWE op d'oostz*yd*e c*ontr*a bosch, den disch van Westvleteren op z*elve* z*yd*e P*ierr*e CAPPOEN tot Haeringhe, v*idu*a GELDHOF c*ontr*a bosch, d'heer VAN STEENHUYSE aen dander z*yd*e gelijcken ord*onnanti*e ende penale.

nogh Callestraete.
vidua GELDHOF contra bosch, vier roe*de*n lanck te vermaeken met groot houd, de dijcken te zuyveren op boete van vier ponden par*isi*s.

P*iete*r CAPOEN van Haerynge c*ontr*a bosch, den dam open te leggen, de dycken te zuyveren ende de stra*et*e ront te leggen op boete van vier ponden.

den disch van Westvleteren c*ontr*a bosch, te vermaeken met groot houd ter langde van twee roe*de*n, de dijcken te zuyveren ende de stra*et*e rond te leggen op boete van vier ponden par*isi*s.

d'h*ee*r B*aptis*te DE ROO c*ontr*a bosch, den dyck te zuyveren *ende* de straete rond te leggen op boete van een pond par*isi*s.

Caerel MAHIEU c*ontr*a bosch, se*lve* ord*onnantie ende* gelycke penale.

Coeijaert dreve.
d'heer CHAPELIER c*ontr*a bosch ter zuytz*yd*e d'helft, v*idu*a ROUSERÉ, ter noortz*yd*e ~~Jo*ann*es LALEEUWE~~ d'heer Louis DESODT de twee laste wederhelft te pallisadeeren van de goote tot ende met het bosch ~~Jo*ann*es LA LEEUWEN~~ van se*lve* Louis DEZODT op boete over de zuytz*yd*e van acht ponden ende de noortz*yd*e gelycke boete.

~~kynderen … VERMANDE~~ Paulus VLOO ter noortz*yd*e *ende* d'h*ee*r CHAPELIER ter zuytz*yd*e, de dijcken te zuyveren *ende* de straete te effenen op boete van twee ponden par*isi*s.

P*iete*r CAPPOEN ter zuytz*yd*e *ende* Jo*ann*es LALEEUWEN contra bosch, de dijcken gelycke ordonnatie *ende* gelijcke penale, te zuyveren, de straete ront te leggen ende te effenen op de boete van ….

d'heer DEVOS *ende* Albertus MAGRY c*ontr*a bosch, de dycken te zuyveren *ende* de straete rond te leggen op ge*lycke* penaele.

vidua GELDHOF *ende* kynd*eren* Gilles PERSYN gelijcke ord*onnanti*e *ende* penale.

Jean ROSSEEUW contra bosch, gel*ycke* ord*onnanti*e *ende* penale.

P*ierr*e Jaco*bu*s GRAND contra bosch, gel*ycke* ord*onnanti*e *ende* penale.

Thomas PILLAERT c*ontr*a bosch, gel*ycke* ord*onnanti*e *ende* penale.

d'h*ee*r OLLIVIER c*ontr*a bosch van noorden, gel*ycke* ord*onnanti*e *ende* penale.

Jo*nckvrauw*e Marianne DEBAENST, gel*ycke* ord*onnanti*e *ende* penale.

d'h*ee*r DE VROE, den dam open te leggen *ende* gel*ycke* ord*onnanti*e als boven op boete van drie ponden.

d'h*ee*r NAVIGHER ord*onnanti*e als boven *ende* gel*ycke* penale.

Crombeke straete. (kantlijn: proc*hie* Crombeke)
P*ier*re QUID c*ontr*a gars, den dyck te erdelven ende zuyveren, de straete op te hoogen ende ront te leggen.

t'Clooster van Rousbrugghe c*ontr*a bosch, den dijck te zuyveren *ende* te bedelven op behoorl*ycke* breede, de straete ront te leggen op boete van ~~drie~~ ses ponden par*isi*s.

s*ieu*r Caerel MAHIEU contra bosch, den dijck behoorl*yck* te bedelven *ende* de straete rond te leggen op de boete van twee ponden par*isi*s.

Godefridus HAMERS c*ontr*a bosch, den dijck te zuyveren *ende* de straete te effenen op boete een pond.

t'ges*eyd*e clooster t'eender z*yd*e ende Frans HOUVENAEGHEL d'anderz*yd*e c*ontr*a bosch, te pallisadeeren ter langde van drie roe*den* op boete van elck ~~drie~~ ses ponden par*isi*s, de dycken te zuyveren ende de stra*et*e rond te leggen.

t'se*lve* clooster *ende* se*lve* HOUVENAGHEL contra bosch, pallisadeeren alsvooren *ende* op gel*ycke* penale.

den se*lven*, te pallisadeeren ter langde van eene roede op boete van elck ~~een~~ twee ponden par*isi*s.

Doornestraete. nejant

nogh Crombeek straete.
d'abdie van …… Nicolais in Veurne contra bosch, den dijck te bedelven op boete van vier ponden par*isi*s *ende* de straete te effenen *ende* op te hoogen.

de k*er*ke van Westvleteren *ende* de ges*eyd*e abdie contra bosch, te pallisadeeren *ende* de wederzydsche dycken te bedelven op de boete van elck drie ponden par*isi*s te pallisadeeren ter langde van drie roeden.

t'Clooster van Rousbrugghe *ende* den disch van Westvleteren c*ontr*a bosch, den dijcken te zuyveren *ende* de straete ront te leggen op de boete van elck een pond thien schelle soo …… drie ponden.

den disch van Westvleteren c*ontr*a selve bosch, geord*onneer*t de canten af te delven *ende* in de putten te voeren op boete van ses ponden.

vidua Guille ANNOOTE costerinne te Haerynghe, gelijcke ord*onnanti*e *ende* dijcken te zuyveren, de straete rond te leggen op boete van twee ponden par*isi*s.

P*ier*re BACKER contra zaeijland, den dyck te bedelven *ende* de straete ront te leggen op boete van twee ponden par*isi*s.

d'abdie van Eversam contra bosch, t'uytgedolven land in de straete te brengen (sic.) *ende* de putten te vollen op boete van vier ponden.

West Swijnland
Gaepaertstraete loopende van Proven calchie naer de Watoe straete.
P*ier*re ROSSEIJ c*ontr*a hovenier hof *ende* gars, geord*onneer*t in diversche plaetsen te vermaeken met groot houd, den dijck te suyveren *ende* de straete rond te leggen op boete van vier ponden par*isi*s.

~~den selven~~ SARGIER c*ontr*a zaeijland ord*onnanti*e als vooren op boete van twee ponde par*isi*s.

Frans RAMAUT c*ontr*a zaeijland, den dijck te suyveren, de straete te effenen *ende* rond te leggen op boete van twee ponden par*isi*s.

Louis … BAENE *ende* Jean MAREIJ c*ontr*a terweboonen *ende* vlooghe, den put te vollen op boete van elck een pond par*isi*s.

M*ichie*l TEETEN c*ontr*a gars, ~~Pieter J.~~ Fran*coi*s JANSOONE c*ontr*a zaeijlant *ende* gars, suffissante … op te hoogen de straete rond te leggen *ende* de dijcken te suyveren op boete alsvooren.

Jean MAREIJ c*ontr*a gars, overhangende houd te weiren, M*ichie*l TEETEN van*den* gelijcken, de putten te vermaeken met houdt *ende* de goote te verheffen op de boete van elck drie ponden.

Joannes MAREIJ c*ontr*a gars *ende* zaeijland, de dycken te verheffen op boete van een pond par*isi*s.

Fran*coi*s JANSOONE ord*onnanti*e *ende* penale alsvooren.

Jo*ann*es POLLEIJ c*ontr*a zaeijlant *ende* Jo*ann*es MAREIJ c*ontr*a idem *ende* hommelhof, de dijcken te zuyveren *ende* de straete rond te leggen penale alsvooren ten laste van elck

Jo*ann*es CAENEN c*ontr*a vloghe, den dijck te verheffen op boete van een pond par*isi*s.

den se*lven ende* M*ichie*l TEETEN c*ontr*a zaeijland, de dijcken te zuyveren *ende* den put te vollen, de straete rond te leggen op boete van elck een pond par*isi*s.

d'h*eer* CAULIER c*ontr*a bosch, den dijck te suyveren, den dam open te leggen op boete van ses ponden par*isi*s.

se*lven* c*ontr*a idem bosch *ende* Joseph CAENEN c*ontr*a zaeijlant, twee putten te vermaeken met houd suffissante*lyck* op boete van elck twee ponden par*isi*s.

Joseph CAENEN c*ontr*a bosch of vlooge *ende* zaeyland, de goote beter te zuijveren, de putten te vollen, de dijcken te vereffen *ende* de straete rond te leggen op de boete van drie ponden par*isi*s.

d'h*eer* HAUX tot Belle c*ontr*a bosch, den dyck te suyveren, de straete te effenen *ende* ront te leggen op boete van drie ponden par*isi*s.

Cappelle straete ges*ey*t Waetoe straete
Jo*ann*es DE CALF c*ontr*a zaeijland, den dijck te zuyveren *ende* de straete te effenen op boete van een pond thien schellen par*isi*s.

Joseph CAENEN c*ontr*a zaeijland gelijcke ord*onnanti*e *ende* penale alsvooren.

d'h*eer* HAUX tot Belle c*ontr*a bosch, den dijck te zuyveren, de putten te vollen *ende* de straete rond te leggen, de goote te zuijveren, drie putten te vermaeken met suffissant houd op de boete van ses ponden par*isi*s.

(kantlijn: Jean B. GILLE tot Steenvoorde)
d'hoirs Fran*coi*s OUDOORE ter noortz*yd*e *ende* d'h*eer* Louis VANDEBROUCKE c*ontr*a bosch, de dijcken wederzyts te suyveren op boete van elck drie ponden par*isi*s.

dese*lve* c*ontr*a idem bosschen, de dycken te zuyveren *ende* de putten te vermaeken met houd, den dyck ter ~~noort~~ zuytz*yd*e te delven op boete voor d'h*ee*r L. VANDEBROUCKE van een pond *ende* d'hoirs Fran*coi*s OUDOORE drie ponden par*isi*s. (ter noortz*yd*e *ende* zuytz*yd*e)

Swynland straete loopende van Watoe straete naer de Hooghe Wulfhille.
d'h*ee*r Jo*ann*es VAN DE GOESTEENE c*ontra* bosch ter oostz*yd*e *ende* d'h*ee*r DRUANT c*ontra* bosch ter westz*yd*e de dycken te verheffen, de straete rond te leggen op boete van elck vier ponden par*isi*s.

P*ier*re OUGSTELAND c*ontra* meersch, den dijck te zuyveren *ende* de straete te effenen de goote te erstellen op boete van vier ponden par*isi*s.

Augustin TURCK c*ontra* meersch den dijck te suyveren *ende* straete te effenen op boete van een pond par*isi*s.

Jacques LASOONE c*ontra* meersch *ende* zaeijland gelijcke ord*onnanti*e *ende* de goote te erstellen op boete van twee ponden.

(kantlijn: west) Fran*coi*s MARKEIJ c*ontra* bosch, den dijck te delven, de gooten aldaer uyt te doen, de straete te effenen op boete van …

(kantlijn: oost) Jean Bap*tis*te PONT c*ontra* bosch, den dyck te zuyveren, de straete rond te leggen, de suffisantter gootte door de straete te leggen op boete van …

Jacobus DEROO c*ontra* bosch selve ord*onnanti*e *ende* penale alsvooren

(kantlijn: west) d'heer DE RUE DE LYNDHOF c*ontra* bosch, den dijck te delven, de straete te effenen *ende* het water door den bosch dijck synen loop te geven op boete van ~~ses~~ vier ponden par*isi*s.

(kantlijn: oost) Jo*ann*es DE ZAEGHER c*ontra* bosch, den dyck te suyveren immers uyt te delven op de boete van drie ponden par*isi*s.

Jo*ann*es VAN GOESTEENE c*ontra* bosch *ende* Ignaes TOP wedersyts dijck te suyveren op de boete van voor d'heer VANGOESTEENE van twee ponden *ende* Ignaes TOP een pond par*isi*s.

Jo*ann*es MARKEIJ c*ontra* hommelhof *ende* vloog, den dijck te delven, de straete te effenen op boete van drie ponden.

Ignaes TOP c*ontra* gars, den put te vollen op boete van thien stuijvers.

Jo*ann*es VERCOUTTER tot Rexpoe c*ontra* vlooge, de slaegen te vollen op boete van een pond thien groote.

Duyvinnedreve.
den se*lven* Jo*ann*es VERCOUTTER c*ontra* vlooghe *ende* Jo*ann*es FLOUW[1] c*ontra* gars, de goote ter noortz*yd*e te suyveren *ende* het waeter te leeden van de straete door de vlooge, de putten te vermaeken met suffisant houd op boete van ses ponden par*isi*st'samen.

~~d'heer DESOD *contra* bosch ter zuydz*yd*e~~
P*ier*re ROOM c*ontra* zaeijlant, Bertin POLLEIJ c*ontra* gars, de dijcken te verheffen, de straete te vermaeken op boete van elck een pond par*isi*s.

[1] FLAHAU

d'heer Louis DESODT ter zuytzyde contra bosch, de dijck te delven ende de straete te effenen gelyckerwijs sieur Jacques BERREVOET op de noortzyde gedaen heeft op boete van sesentwyntigh ponden parisis ende recht over zaeijlant Pierre ROOM te vermaeken de straete met suffissant houd op boete van vier ponden parisis.
d'heer ende meestere Louis VANDEBROUCKE contra bosch, den dijck te verheffen alsvooren, de straete te effenen op boete van twee ponden parisis.

d'heer Johannes Baptist PETIJT contra bosch ordonnantie alsvooren ende gelycke penale.

d'heer HUYGE ende d'heer AMERLYNCK contra bosch van twee zyden de dijcken te delven, de straete rond te leggen met d'heer PETYT ende Jonckvrauwe DEHULSTER gesaementlyck aen **de Slapersdreve** ende eene tweede goote …… **de duyvinnedreve** op de boete van twintigh ponden ten laste van d'heer HUYGE ende vier ponden parisis ten laste van d'heer PETYT ende jonckvrauwe D'HULSTER.

Jacobus BOCQUET contra zaeijlant, de dijcken te suyveren ende de straete te effenen op boete van twee ponden parisis.

d'heer J. Baptiste PETYT contra bosch, de straete te effenen op boete van een pond.

Francois GARDEIN contra bosch gelycke ordonnantie ende penale.

d'heer can[k2] MAEZEMAN contra bosch gelycke ordonnantie ende penale.

Jonckvrauwe VANDERMEULEN contra bosch, de dijcken te delven, het houd langhst de straete te weiren, de putten suffissantelyck te vermaeken met houd op boete van thien ponden parisis.

Jacob BOCQUET contra gars, de straete te effenen ende de putten te vermaeken met suffissant houd op boete van twee ponden parisis, den dijck oock te zuyveren.

Caerel ROSSEEUW contra bosch den dijck te verheffen ende het houd langhst de straete te weiren op boete van een pond parisis.

Pierre CHARLEIJ contra gars, den dijck te delven ende de goote te verheffen op boete van twee ponden parisis.

d'heer DANNEEL contra bosch gelycke ordonnantie ende penale.

sieur heer DANNEEL contra bosch, idem den dijck te delven ende het houd op de straete te weiren op de boete van drie ponden parisis ende de straete te effenen.

Pierre CHARLEIJ contra gars, de straete te vereffen op boete van twee ponden.

vidua VERHILLE op Watoe contra bosch, den dijck te delven ende de straete d'effenen op boete van ses ponden parisis.

Cappellestraete.
Pierre CHARLEY contra gars, den dyck te verheffen ende de straete te effenen op boete van drie ponden parisis.

selven contra zaeijlant gelycke ordonnantie ende penale, ~~de goote beter te vermaeken~~.

d'heer can[k4] DELANGHE contra bosch, den dijck te zuyveren, de straete ront te leggen op de boete van drie ponden parisis.

---

[2] can[k]: canonynk (?)
In SAP390 (Halmen 1789-1796) vinden we de vermelding Canonynk DELANGHE terug.

P*ier*re CARTON c*ontra* gars, den dijck te zuyveren *ende* straete te effenen.

Blockstraete.
P*ier*re CARTON c*ontra* bosch *ende* Jo*ann*es MASSELIS c*ontra* gars wederzyts de dijcken te verheffen.

Can[k] MAEZEMAN c*ontra* bosch, den dyck te zuyveren op boete van een pond par*isi*s.
Jo*ann*es MAHIEU *ende* Carolus LABAERE c*ontra* wederzijts meersch, de dijcken te zuyveren, de goote te verleggen *ende* in Caerel LABAEREs meersch ses roeden[3] verre de beke open te leggen om het water van*de* straete te trecken op de boete van twaelf ponden par*isi*s, item de putten op te vollen.

Caerel BUTSERAEN c*ontra* bosch den dyck te verheffen *ende* de straete te effenen op de boete van twee ponden par*isi*s.

Fran*coi*s PANNEKOUCKE c*ontra* zaeijlant *ende* hommelhof, de dijcken te zuyveren *ende* de straete te effenen op boete van twee ponden.

Jo*ann*es QUAEGEBEUR c*ontra* hommelhof se*lve* ord*onnanti*e *ende* ge*lycke* penale.

Jo*hannes* COENEN c*ontra* gars gel*ycke* ord*onnanti*e op boete van vier ponden.

---

[3] ses roeden = ongeveer 25 meter.
(1 roede = 14 voeten (0,2971 m x 14) = 4,1594 m) Deze berekening is berekend met de waarden voor Poperinge en Westouter. De Kasselrij Veurne en Ieper en andere hebben andere waarden.
Bovenstaande getallen en waarden zijn geput uit het boek *Oude maten, gewichten en muntstelsels in Vlaanderen, Brabant en Limburg* geschreven door *Vandewalle Pol.*

"Le tout-Poperinghe" anno 1678

Uit SAP 438: Subalterne Wetten, register 1663-1793

Desegher Paul Johan

Renouvellement du magistraet De Poperynghe pour lannee 1678

Bourgmeestre de la Commune
Le S*ieu*r Jacques Nicolas BULTEEL

bourghuemestre de La Loij
Le S*ieu*r Adrien BEKE

Eschevins
Michiel VANDE ZANDE
Philippus MARSILLES
Jean PETIJT
Nicolaijs FOLCQUE
Ferdinand VAN RENYNGHE
Jaques FLOOR
Jacques MASSEMAN
Pierre BONTE
Jean THIBAUT
Maillard VANDEN AMEELE

Thresorier
Christiaen LOIJS

Raeden der stede van Poperyng*he* v*er*nieuwt by Burghm*eeste*rs en*de* Schepenen van tselve Poperyng*he* opden 25 oughst 1678.[4]

Dheer Christiaen LOIJS
Dheer Jan VANDER FOSSE
Dheer Jacob CHEIJS
Dheer pieter SCHERRIER
Nicolaijs VAN*DE* MAERLE
Jan BAERT
Guill*el*mes HAUCX
Lambrecht VAN*DE* GOESTEENE
loijs BOLLAERT
Jan VAN*DE* WYNCKELE
fran*choi*s WANTEN
Jaecques BULCKAERT

[4] Uit SAP 437: Subalterne Wetten, register 1663-1685

Notable ghecooren by Burghmeesters en*de* Schepenen der stede van Poperyn*ghe* op den 25 oughst 1678.

Jo*nckhee*r Jaecques Nicolaijs BULTEEL
M*eeste*re Jan ROENS
M*eeste*re Jan MAZEMAN
Jan ROENS f*ilius* Jans
Michiel DEPLACKER
Jan VAN*DE* SANDE
Jaecq*ue*s WARNEIJS
fran*choi*s VAN DAMME
Richard CAMBRAIJ
Jacob SAGO
P*iete*r DE SCHILDERE
Passchier DRUANT
Jan Bapt*iste* VAN*DE* GOESTEENE
Mahieu VAN BELLE
Mattheus DE GHELCKE
andries MASSELIS f*ilius* P*iete*rs
adriaen TRISTRAM
Joos VAN BEVEREN
Jan LEBBE
Pieter VAN*DEN* BROUCKE
Jan BOLLAERT
Jan DU FLOUCQ
loijs ELLE
loijs CROYSEL

Op den 26^{en} ougst 1678 ter v*er*gaederyn*ghe* van*de* weth en*de* Raeden.

Ten selv*en* daeghe es ghecooren voor *refectiemeesters* van het collegie van*de* Weth d'heer Michiel VANDE SANDE **vuyt het collegie van*de* Raeden** d'heer Jaecq*ue*s BULCKAERT

officieren subalterne der stede keure en*de* jurisdictie van Poperyn*ghe* v*er*nieuwt desen XXVIII^{en} novembre 1678 als volght

oppervooght van weesen
D'heer andries BEKE *burghmeester vande wet*

kerkm*eeste*rs van S*in*te Bertens
Dh*ee*r Nicolais FOLCQUE
Jaecques VAN RENIJNGHE f*ilius* mahieu
passchier DRUANT
Loijs ELLE

cnape
Jan DU PONT vuijtter name van sijne moeder

kerckm*eeste*rs van onse Lieve vrouwen
Dh*ee*r Jan VAN*DER* FOSSE
Guill*elm*es DE BRUIJNE
Jaeques BOUVE
pieter ROUSEREY f*ilius* matthijs

cnape
Pieter VERHAEGHE

kerckm*eeste*rs van S*in*t Jans
Dh*ee*r maillaert VAN*DEN* AMEELE
Jan DHAESE
Anth*eune*s VERYSER
Joris SCHREVEL

cnape
Christoffel BAELDEN

Dischm*eeste*rs van*de* drije prochien
Dh*ee*r Jaques BULCKAERT
Mahieu VAN BELLE
Ch*arle*s LEBBE
Joris RAMAUT f*ilius* Joris

cnape
Daneel BRAEDTS

Executeurs van het testament van wylent dheers Jaques Schrevel en*de* Jo*nckvrauw*e Chathelyne Van Pereboome zyne huijsv*rauw*e
Dheer andries BEKE
S*ieu*r pieter DE SCHILDER
Nicolais VAN THUYNE

Ter assistentie van S*in*te Bertens van*den* disch
Maillaert DE VINTER
Pieter GALLE

Ter assistentie van onse vrauwe
Jacob ROOM
Jan DE COCQ
Jacob USEEL

Ter assistentie van S*in*te Jans
Pauwels DE CORTE
Guill*elm*es DE PUIJT

Ter assistentie van*de* eerw*eerde* Paters Recollecten voor den disch
Fran*chois* MAES
Jaques DE PLOCKER f*ilius* michiel
Augustin MIJLE
Abraham VAN HOVE

Gouverneurs van*den* autaer van*de* H.H. Drijevuldicheijt in*de* kercke van onse vrouwe
Carel BOUVE
Adriaen SCHREVEL

Gasthuijs meesters
Dh*eer* guill*elme*s HAUCX
S*ieu*r Jacob SAGO
Pieter VAN*DEN* BROUCKE

cnape
Pieter HAUWEN

Vooghden van marie madeleene capelle
Dh*eer* Pieter Honore MASEMAN
Pauwels BOSHART

cnape
Cristoffel BAELDEN

Gouverneurs van*den* autaer van onse vrauwe in*de* kercke van S*in*te Bertens
S*ieu*r Jaques PIERENS
Robeirt VAN*DE* GOESTEENE
fran*choi*s FOLCQUE f*ilius* Jans

Inde kercke van onse vrouwe
S*ieu*r fran*choi*s VAN DAM*M*E
Salemoen HUIJGHE

Inde kercke van S*in*te Jans
Dh*eer* pieter BONTE
Dierijck MAERTEN
Gilain BERVOET

Gouverneurs van*den* autaer van*de* H.h. sacrement in*de* S*in*te Bertens kercke
Chr*isti*aen VAN*DEN* AMEELE
Jaques WENIS
Chr*isti*aen ABEELE

Gouverneurs van*den* Autaer van S*in*te Rochus in*de* sel*ve* kercke
ernestus BRANDT
Theodorus BONTE

Gouverneurs en*de* m*emb*res van*de* gilde van S*in*te Eloij
Andries PILLAERT
Jaques DE PREIJ

Autaer meesters
Jan VAN*DE* WINCKEL de jonghe
fran*choi*s FERET

cnape
Jaspaer HOUWEN

Gouverneurs van*den* Autaer van S*in*te Obrecht in*de* kercke van S*in*te Jans
Pieter DE WITTE
Maillaert TRISSENSOONE

Besorghers van*de* goede weghen in*de* prochie van S*in*te berten
Jacob LOOTEN
maerten DE WAGHEMAKER

Inde prochie van onse vrouwen
Ch*ar*le*s* DE ROODE
pieter BEDDELEEM

Inde prochie van S*in*te Jans
Christiaen MARQUAIJ
L*oi*c DE HEM

cnape
Michiel FOCQUENIER

Warrandeerders van*de* biere en*de* broode met datter ancleeft namentl*ijck* met last van te gauchieren de coorne en*de* haver maete
Dh*eer* Jan Baptiste DE MEERLE
D'h*eer* Jacob CHEIJS
Dh*eer* Jan BAERT
Jaques VAN RENIJNGHE f*ilius* mahieu
D*ieri*c MAERTEN
Jan FEROU
Jaques FORNIER jonge

cnape
Joris HOORNAERT

Ommelopers voorsitters ghebieders van*de* wachte en*de* besterders van de mart
Maillaert DE WINTER
Jooris HOORNAERT

Warrandeerders van*de* smalle liste ter rauwe persse met datter an cleeft
Augustijn LIEBAERT
Jaques ROOMS
Matheus GHIJSELS
Mars (Marsillis) DE MEULENARE
Christiaen PEREBOOME
Vincent DEL MEIRE
Jan VERCLYTTE f*ilius* Jans
Crispin DE PUIJDT
Arnoud MEERSE (= Vermeersch)

cnape
Pieter GOUWE doude

Warrandeerders van*de* opperloije reckevulders persse vlaecke
Jan VAN*DE* SANDE
Joos VAN BEVEREN
Jan DE FLOUCQ f*ilius* glaude
Pieter DE DAMMER
michel SCHOONAERT
Jaques VERHAEGHE
Pieter BAEKER
Jan VAN BOUCKHOUTTE

Cristiaen ROUVROIJ
Jaques CARBONNIER
Jacob USEEL
Pieter GOUWE junior

cnape
Michiel SANNEKEN Sanneken

Warrandeerders van*de* saijen
Vincent ROENS
Augustijn LIEBAERT

Gouverneur van twullen ambacht
Renaut LE FEBVRE
Ghilain USEEL
P*iete*r VERHAGHE

cnape
Jan VAN TRECHT

Gouverneur van twever ambacht
Den burghm*eeste*re van*de* C*ommune*
Dh*ee*r nicolais VAN*DE* MARLE
Jacob DE FLOUCQ
Jaques MASEMAN f*ilius* P*iete*rs
P*iete*r ROODE

cnape
Jan CARPENTIER

Ikers van*de* Stopen en*de* kannen metsg*aeders* van*de* kannen met wyn en*de* bier in*de* herberghen met last van tinnen pinten en*de* andere minder maeten te doen ijcken
Ch*arl*es DU TAILLIJ
Gilles ROBBERT

Gouverneurs van het scheerambacht
Jan MAERTEN f*ilius* Jacob

Warrandeerders van vlaecke
Matheus DE GELCKE
Jan MAESEMAN f*ilius* Jaques
Ch*arl*es DE RAM
Ph*il*ips DE KOKELAERE
Ph*il*ipp*e* DE PUIJDT

cnape
Pieter GOUWE

Warrandeerders van*de* verwers
Ghilain USEEL
Jan BAKEROO
Joos DE VOLDER
Joos SCHOONAERT

Meters van*de* baijen en*de* saijen
Jan MAERTEN *filius* Jacob

Warrandeerders van*de* ghesieden en*de* gebraeden met datter ancleeft soo van bedorfven schapen als ander vleesch met last van de vaert te schouwen
Dh*eer* fran*chois* WANTEN
Dh*eer* Adriaen TRISTRAM
Ghelain USEEL
Donaes VAN HOVE doude
Jan BAKEROO
Jooris HOORNAERT
mailliaert DE WINTER
Joos DE VOLDER

cnape
Michiel FOCQUENIER

Warrandeerders van leere
Dh*eer* Jacob GHEIJS
Jan BOLLAERT
Albertus DE KEIJSER
Christiaen DE WITTE
Andries BOVET

cnape
Pieter DE KEUWERE

Warrandeerders van hoppe met last van die te warrandeeren in gevalle van drije en*de* met last van te observeren het statuijt van*den* XXXI^en^ oust 1662
m*eeste*re Ch*arl*es REMSDICQ
Dh*eer* Jan VAN*DER* FOSSE
Dh*eer* P*ierr*e honore MASEMAN
Jan FOLCQUE *filius* Jaques
Jooris PARMENTIER
vincent DE ROODE
michiel DOREMUS

cnape
Jan CARPENTIER

Officieren van*de* ackerschaede

Jaques WUMEAU	-----	oosthouck
Pieter VERBEKE	-----	edewaerth*ou*c
Mahieu VERWAERDE	-----	hagebaerth*ou*c
Jan LEBBE *filius* andries	-----	Lissenth*ou*c
P*iete*r MASSELIS *filius* andries	-----	wiperhouck
Ph*ilipp*e TULLIER	-----	hellehouc
Malliaert VISAGE	-----	schoudemonth*ou*c
Jeroon LABAERE *filius* noel	-----	hypeh*ou*c
Michiel DE KEIJSER	-----	eeckh*ou*c
Jan DE WAEGHEMAKER *filius* marten	-----	hamh*ou*c
Jan HASEBAERT	-----	peselh*ou*c

cnape
Michiel FOCQUENIER

Cnape hebben boslaghe binnen en*de* buijten metschaders buschbewaerders

Pieter DE PUYT doude
h*einri*c QUINTEREEL
fran*choi*s BROUCKE
vincent DE MEIRE
L*oi*c CARBONNIER
Jan VERHAGHE f*ilius* P*hilip*s
Jan BOILLENOIS
Carel BLAERE
Gilles DE CEULENARE
P*iete*r SCHABAILLIE
Anth*eune*s SEEL
fran*choi*s MOENAERT
Anth*eune*s LERMITTE
P*iete*r SOIJER dit PORRET
Jan HENNEIN
Jan BARRESEELE
Allaert DE BIJSER
Maerten VERMARLE
H*einri*c VAN MARASCHE
Jan MICHIEL
Pieter MESSEU
P*iete*r PLOUIJ
Jaques DE GROOTE
Jooris COEMELCK

Brantmeesters ende warrandeerders van*de* brijcken

Dh*eer* p*iete*r SCHRIER
Dh*eer* Jaques BULCKAERT
Jan BOLLAERT
Adriaen TRISTRAM
Clais WATERLEET
Jaques PIL
matheus CAPELLE
Anth*eune*s VERIJSSERE
fran*choi*s DE BOIS

cnape
Christoffel BAELDEN en*de* pieter KEUWERE

Clauweerders van*de* hoppe

Joos KERSEBILCK
Pieter BOGAERDE
Pieter GOUWE doude
Ghilain COLAERT
Jooris COMELCK
Jan BOILLENOIS
Jan VERHAGE f*ilius* P*iete*rs
P*iete*r PLOUIJ
Joos RYSPOORT
Alexander HAUWEN
Maerten VERMARLE
Jaques VERCRUIJSSE
Vincent DEL MEIRE
P*iete*r MESSU

H*einri*c VAN*DE* MARASSCHE
Jaques DE GROOTE

Hoppe saeckers met last van niet te moghen gaen sacken buijtten deser Jurisdictie op peijne van privatie van hem*lieden* officie en*de* arbitraire correctie

Pieter BOGAERDE
Joos KEISEBILCK
Alexander HAUWEN
Carel QUESTROIJ
Jaques VERCRUSSE
P*iete*r CRUSSAERT *filiu*s Ch*arle*s
Joos RIJSPOORT
Pieter MESSU
Jooris COEMELCK
Jan LE ROU
Pieter PARMENTIER
maerten VERMARLE
Jan BOULLENOIS
H*einri*c VAN*DE* MARASCHE
Anth*oin*e VERBEKE
Gillis DE CEULENARE
Jaques DE GROOTE

Met expresse Interdictie dat niemant van hem*lieden* eenichtel*ick* oppe sal moghen draghen nochte vercoopen en*de* voorts met last van de groote clocke te moeten luijden in*de* kercke van S*in*te Bertins allen derden sondach van*de* maent en*de* het saterdaeghs te vooren
Item ten brande te com*m*en metsgh*aeders* te moeten reijsen als guide en*de* voetloopers ten dienste van dese stede soo in passaigen van soldaten ofte andersins en*de* ten ander*en* met expres last van hun te moeten vinden en*de* vierschaere ten tijde van*de* passeryng*he* van tvolck *van* Oorloge en*de* voorts te moeten dienen voor pyouniers en*de* ceurlynghen als de occasie sal vooren vallen en*de* presenter*en* up peijne van daedel*ick* gesteken te woorden In vanghenisse en*de* destitutie van hem*lieder* officie en*de* sulcke voordere correctie als de wet sal bevinden te behooren

Gaugierders van*de* tonnen en*de* vaetiens

Jan DE LANOIJ
Jooris STROSSE
Gillis ROBEIRT

Iker van*de* booter cuijpen

Ch*arle*s DU TAILLY
Anth*oin*e DIGO

Bierwerckers van de halfve ton*n*en

Joos KEEISBILCK
Soupplij DOUSSET
Gilain COLLAERT
Alexander HAUWEN
baltesaer VERMESCH

Met last van*de* groote clocke te luyden ten brande te com*m*en en*de* alle andere devooren te doene naer stijle

Wijnschrooders en*de* bierwerckers wesende sheeren dienaere

Batesaer SMOLDERS
Christiaen FLAHAUW
Jasper WICKAERT
Ghelaude KEULENARE
Jan PARESIS

Sackedraghers

Pieter BOOGAERDE
Ghilain COLAERT
baltesaert VERMESCH
Jan BOULLENOIS
Joos RIJSPOORT
Jooris COEMELCK
H*einri*c VAN*DE* MARASCHE
Anth*eune*s VERBEKE
P*iete*r METSU
Alexander HOUWEN
Jasper HOUWEN
Gilles DE KEULENARE
Jaques VERCRUSE
maerten VERMAERLE
Jan LE MAIRE
P*iete*r LE ROU
P*iete*r SOIJER dit PORRET
Pieter PARMENTIER

Wel verstaende dat de voorseijde sackedraghers niet v*er*oblijgiert en weerden te draghen eenichte sacken meerder dan eene rasiere poperynsche maete tenzij daervooren loon hebbende naer advenanten

Met last dat de voors*eyde* sackedraghers veroblegiert worden vuijt te reijsen als guiden en*de* voetloopers ten dienste vande stede tallen tijde alst de wet sal gheliefven voorts van heml*ieden* te moeten presenteren in*de* vierschaere deser stede ten tijde van*de* passerynghe van militaire troupen metsgh*aeders* hun te vinden te brande en*de* bovendien sijn ghehouden en*de* v*er*obligiert te dienen voor ceurelijnck en*de* pionniers doccasie voorvallen*de* op peijne van arbitraire correctie en*de* ten dien fijne gesteken te worden In vangenisse en*de* ghepriveert te syne van hem*lieder* officie

Blijfven alle voorgaen*de* statuijten en*de* Ordonnan*tien* ghemact op het faict en*de* direxie van*de* sel*ve* officieren en*de* alle saecken rakende In vigeure en*de* mits desen sijn ghehouden voor gheherpubliciert

Sijnde voorts gheordoneert dat alle de voorseijde officieren sullen hebben te doene den eedt in handen van bailliu binnen derden daghe op peijne van te Incurr*er*en de boeten volghens de stattuijten te weten de gonne soo wel ghecontinueert als van nieuwe ghestelt

Rekenynghe omme Jaecques Baert tresorier vander stede van Pop*erynghe* (oktober 1619 – oktober 1620)

Uit SAP 1 B, 13 bis, 7

Paul Johan Desegher

Stadsrekeningen zijn enorm interessante bronnen.
De genealoog zal er onverhoopt een "missing link" aantreffen of misschien verwijzingen naar de beroepsbezigheden van zijn voorzaten.
Wie zich interesseert voor de stadsgeschiedenis zal er toponiemen in ontdekken die al lang in onbruik geraakt zijn, notities in verband met onderwijs, geestelijkheid, gilden, enz.
Opvallend voor 1619-20 is dat er uitgebreide (water-)werken uitgevoerd werden en dat het horloge op de St.-Bertenstorre aan een opknapbeurt toe was. En… er wilden Spaanse troepen, olv. Diego Loys Olivar , komen "logieren", maar dat soort toeristen was men liever kwijt dan rijk…

Wat volgt is niet de volledige transcriptie, wel een bloemlezing, bij wijze van "appetizer"

2 RO (..) Ghilein QUAGHEBEUR landmetere (..)

5 VO Item Baptiste VANDE KYNDEREN als ghebruckere vanden huise ghenaemt **den rooden hert** op doude Marct ter houcke van*de* gasthuis straete[1] over de recognaisanse van een pilaer post ghestelt op derfve

6 RO Ontfaen van pieter ELLIEUL over de heure vande stede erfve gheseit **tvyverstraetgen** loopende vande watoestate tot de Nieuwe stede mits conditie van passaige te v*er*leenen den noot tzelve v*er*heeschende[2] t'sy by contagieuse ziekte[3] ofte andersins van een Jaer ghevallen Ba*efmess*e XVI ^{C} twyntich 0 – 10 – 0

9 RO Ontfaen van franchois BEUN ter cause van Clayse de dochter van Ghilein QUAGHEBEUR synne huisvrauwe over trecht van Issuwe vanden goede …
XV^{en}nov. 1619

Van pieter CALF ter cause van Perone de dochter vanden selven Ghilein QUAGEBEUR synne huisvrauwe

Van Marcx WILLEMS ter cause van Christine oock dochter vanden zelven QUAGEBEUR zynne huisvrauwe

9 VO Item van Pieter BOET ter cause van Jaentgen de dochtere vanden voorn*omden* Ghilein QUAGEBEUR zynne huusvrauwe

11 RO Ontfaen van Jaques VAN RENYNGHE collecteur vander ommestellynghe 1620 ten laste van de ghemeene Inzetene deser stede ende Jurisdictie van*de* logemente vande neghen comp*ag*nien spaingnaerden onder t'bevel vanden cornel Diego Loys OLIVAR alhier ghelogiert hebben*de* den XXVIII^{en} en*de* XXIX april 1620 laetstleden omme daermede te betalen doncosten dependerende vanden selven logemente ende berechtijnghe vande ziecke soldaten ende haerl*ieder* bagaige

---

[1] Nu: de vroegere Kredietbank op de hoek van de Vlamink- en de Gasthuisstraat
[2] Mocht dit nodig zijn
[3] bv. pest

12 RO Ontfanck van baeten en*de* profytten extraordinaire
Ontfaen van diversche persoonen over den coop vande waese[4] ghesmeten vut de wateryn*ghe* van S*in*te Bertins vijvere volghende tbillet vande Refectiem*eeste*re 53 – 0 – 0 parisis

14 RO Betaelt Sire Floris DE LANNOIJ proost deser stede over een Jaer heure vanden erfve opt Reckhof daer de **varwerie** up staet ghevallen te Ba*efmess*e XVI^{C} neghenthiene
12 – 0 – 0 par

14 VO Betaelt dheer Jan BATEMAN als cappelaen vander wet over syn gaigen vande messen die hi ghehouden is te doene alle sondaghe ende saterdaghe vanden ghehelen Jaere over t'Jaer deser Rekenynghe 17 – 0 – 0 par

Betaelt den Bailliu ende ampman over de Jaerlicksche bevelen vanden selven Jaere
0 – 28 – 0 par

Betaelt Jan FOBERT als Burchm*eeste*re vanden commune over syn pensioen de somme van
30 – 0 – 0 par

Betaelt Andries REBAULT over syn pensioen als Burchm*eeste*re vander Wet[5]
6 – 0 – 0 par

15 RO (..) Jan BERVOET de Jonghe deurwaerder vander camere[6]
(..) den selven tluuden van*de* werck clocke[7] wetschelle winneroen[8]

15 VO (..) Christiaen VANDEN PEEREBOOME t'stellen vanden clockslach upden torre van onse lieve vrauwe

(..) Ghelaude MOOREEL coster van S*in*te Bertins kercke
over t'stellen van de horlogie up den torre vande selve kercke ghedeurende tJaer deser Rekenyn*ghe*
over Tluuden vande Sermoenen ghedeurende den Vastene daghelicx den tijt van een half heure

15 VO (..) Pieter VAN NEUFVILLE messagier vander stede (..)

(..) Sire hubertus DE FONTAINE Sancm*eeste*re In S*in*te Bertins kercke (..)

16 RO (..) Pieter ROELENS cappelaen inde voors*eyde* kercke (..)

(..) M*eeste*r Jacob CANIN advocat Inden Raet van Vlaenderen (..)

(..) Jan MASEMAN procureur Inden selven raet (..)

---

[4] modder
[5] Over dit heerschap vonden we in de processen een smeuïg verhaal. U krijgt het te lezen in het volgende nummer van "SAP-pig".
[6] concierge van het stadhuis
[7] werkklok: klok die 's morgens en 's avonds geluid werd om aan te geven dat het werk moest beginnen, resp. beëindigd worden (Woordenboek der Nederlandse Taal)
[8] Wingeroen: avondklok, volgens Vande Peereboom in Ieper ook "tieneclocke" genoemd. Ze werd geluid ten teken dat men de herbergen diende te sluiten en de vuren moest doven (WNT)

16 VO Betaelt Anthonie CAPELLE, franchois VILEIN, Phlips VANDE LEENE met haerl*ieder* medegheselle speelieden ghespeelt hebbende met de Instrumenten musicale ter vrie Jaermarckt (naer Paeschen ten desen Jaere XVI^{C} ende twijntich) metgae*der*s ten h*eylighe*n Sacrament ende ommeganck daeghen van desen Jaere 50 – 0 – 0 p

17 RO Betalynghe van lasten ordinaire
(..) den tresorier deser stede over thouden vande maeltijt ten daghe van tvernieuwen vande officieren[9] zoo vande drie kerken disch gasthuismeesters Magdaleene cappelle als vande upperloye rauwe perse biere ende broode brande ende ackerschade ende alle andere naer costume blyckende bi rekenynghe danof met tcollegie vander wet ghemackt met specificatie vande partien al daer ghelevert de somme van 373 – 6 – 0 p
(..) de dienstmaerte int hof ten daghe van tvernieuwen vander wet 0 – 12 – 0 p
(..) den portier ten sel*ven* daeghe 0 – 12 – 0 p
(..) drie dienaeren vander wet over haerlieder dienst aldaer ghedaen elck XVI s p (..)

Item de zes bierwerckers deser stede hemlieden ordinairelicken toegheleit te kermisse Paesschen en s*int*e Jansmisse elck XX s p compt 6 – 0 – 0 p

18 VO Cristiaen MANNEN ende Guillame ROUVEROI hebbende gheweest refectiemeesters[10] deser stede ten voorleden Jaere over haerlieder gaige ordinaire elck XII p p ende ter cause vanden dienst extraordinaire ghecauseert door de lastighe ende swaere wercken ten selven Jaere ghedaen elck XXVIII p p compt tsamen 120 – 0 – 0 p

Betaelt Jan JACOBSSONE de Jonghe over de leverijnghe van vier tortsen omme ghedreghen In processie ten heil*ighen* Sacrament ende ommeganc daghe Ladtstleden 10 – 0 – 0 p

19 RO Item dofficieren vanden hooghe Loye[11] over haerl*ieder* gaige ordinaire van een Jaer ghevallen Synte Lucas daghe XVI^{C} twyntich 39 – 0 – 0 p

Item betaelt *Chris*piaen DE VYNCK timmerman vanden stede over zyn gaige ordinaire vanden Ieghenwoordighen Jaere (..) over tbewaeren vande speyen 14 – 0 – 0 p

Betaelt Mauris CHIJS ove*r* t'sluyten vande baillen[12] ten voorl*eden* wynter Inde vorst ende doij van ghelycken Salaris ordinaire 9 – 0 – 0 p

19 VO Betaelt Adrianekin de weduwe van maximus VANDE WEGHE over een pensioen haer tot wederroupen gheconsenteert als vroede vrauwe binnen deser stede ende Jurisdictie verscheenen eersten meye XVI^{C} twyntich 72 – 0 – 0 p

Betalynghen ghedaen vande cleederynghen vander wet ende haerl*ieder* supposten[13] eindsom voor 1620 II^{M} II^{C} IIII^{XX} XVIII Lib 6 s par[14]

---

[9] Het opnieuw of voor het eerst officieel aanstellen van de stadsmagistraten. Zie elders in dit nummer onder de titel "Le tout-Poperinghe".
[10] refectiemeester: nu is dat het hoofd van de technische dienst.
[11] ? keurmeesters die loodjes moeten aanbrengen ?
[12] het sluiten van de dooibarrelen; door het wegennet met slagbomen af te sluiten, wilde men voorkomen dat diepe wagensporen het wegdek zwaar zouden beschadigen.
[13] De stadsmagistraten werden in het nieuw gestoken. In het volgende nummer van "SAP-pig" gaan we hier dieper op in.
[14] U hebt goed meegeteld: 2 x 1000 + 2 x 100 + 4 x 20 + 18 = 2298 ponden. Voorwaar een flinke graai uit de stadskas…

Overstroming 15e juni 1727

Acht Parochies: n° 273

Ollevier Kris

Naar aanleiding van het actuele nieuws begin juli, brengen we u het vervolg van ons artikel "overstroming in Vlamertinge anno 1727"[1].
Normaliter moet er in de regio ook wateroverlast geweest zijn in de Acht Parochies en branken.
In het zelfde bundeltje vinden we een aantal vellen A4, in twee gevouwen, handelend over deze gebeurtenis. De gemeenten en heerlijkheden – Reningelst, Noordschote, Zuidschote, Elsendamme en t'hofland van Reninge – dienden een schadeclaim in.

Voldoeninghen aen het beschrijf van den … july 1727[2]
nopende de bedorven ende geinnondeerde landen.

Voor Reningelst

Par la visite faitte par nous Josse Pierre LEUPE et Jean LANSZWEERT comme priseurs estimateurs et arpenteurs jurez[3] de furnambacht huict paroisses et autres lieux, des terres interressées par les innondations et abandance des eaux causees de la grande pluye faitte et survenue le 15e juin 1727 dans la paroisse de Renynghelst, une des huit paroisses dudit furnambacht dont aulcunes abestures herbes a faucher, et patures ont estez, entierement gatez des eaux, sables et boues, tellement que les meme terres n'estant en valeur pour payer les impositions de la même année 1727 dont nous avons trouvez en nombre des terres comme s'ensuit

Premierement en terres a labeur et abestures huict mesures une line trente six verges[4] cy	8 136 verges
En pastures paturants neuf mesures deux lines trente sept verges cy	9 237 verges
En prayries on terres a faucher quarante deux mesures soixante verges dont icy	42 60 verges
Montant ensemble en nombre de soixante mesures une line trente trois verges cy	60 133
Lesquelles doibvent contribuer dans l'imposition de Sa Majesté, des rations avec les quattres patars bonnier par La somme de quatre vingt six livres quatorze sols deux deniers pa*risis* icy	96-14-2
(kantlijn) les quattres pattars par bonnier monte a huict livres deux sols partout reste pour les rations	88-12-2
Et dans limposition de la subside extraordinaire de la même année seize livres douze sols par*isis* cy	16-12-0
Ensemble cent treize livres six solz deux deniers par*isis*	113-6-2

Ainsy la mesme visite par nous faitte
le 17 et 18e du mois de Juillet 1727 temoins les soubsigner//
LEUPE LANSZWEERT

[1] SAP-pig jaargang I, nr 1: maart 2004, blz 47
[2] op een ander document lezen we 7 july 1727.
[3] be-eedigde schatters.
[4] mesures: gemet; verges: roede

Voor Noordschote en Zuidschote:

Op den twintigsten april 1728, ende andere volghende daeghen is bij mij Fran*coi*s Emanuel Vanderhaeghe, geswoeren prijser ende lantmeter, ghedaen ten versoucke van Baillieu ende schepenen der prochien ende heerlicheden van noordt ende suijtschoote, eene visite ofte wtgancg van de bedrijf ende maeijgarsen onder de selve prochiën alwaer ick bevonden hebbe gheinondeert te wezen te weten bedrijfgarsen twee hondert vijftigh ghemeten twee lynen acht roeden, ende vijfhondert ghemete maeijgarse, welcke inondatie veroorzaakt ofte voortsghecommen is ter causen van de groote abondantie van waeteren dieder van desen saeijsoene wt den hemel ghevallen is, ende niet tijdelycq afghehaelt in de zee door het sas van nieuwpoort, onder welke prochien de pointynghe bedraeghen twee en dertigh st*uiv*ers wt den ghemete, boven twee schellynghen van ovyne ofte waeter*ijngh*e.

Actum daete alsboven, toorconden F:E: VANDERHAEGHE.

Voor Elsendamme:

Op den twee en twintighsten april 1728, … *(idem tekst als voorgaande)*

… Burghm*eeste*r ende schepenen der heerlichede van Elsendamme, eene …

… van alle de bedrijfgarsen, onder de selve heerlichede, alwaer …

… vier en dertigh ghemeten, …

… onder welcke heerlichede de pointynghe bedraeghen vijf ponden par*isi*s van den ghemete boven twee ponden par*isi*s wt den ghemete van ovijne ofte waeterijnghe.

Actum daete alsboven, toorconden F:E: VANDERHAEGHE.

Voor t'hofland van Reninge:

Op den drie en twintighsten april 1728, …

… Burghm*eeste*r ende schepenen der heerlichede van den hoflande in Renynghe, …

… van den bedrijf ende maeijgarsen onder de selve heerlichede …

… te weten bedrijfgarsen t'sestigh ghemeten ende maeijgarsen hondert en t'sestigh ghemeten,

… onder welcke heerlichede de pointynghe bedraeghen vijf pondt 16 groote wt den ghemete boven twee pondt par*isi*s van ovijne ofte waeterijnghe.

Actum daete alsboven, toorconden F:E: VANDERHAEGHE.

Loker, t'Couthof en Eversam – Diepezeele melden dat zij geen schade hadden of toch niet het noemen waard.

Voor Locre:

… dat onze ghemeenten gheleden hebben diversche schaeden door den overvloedt vande waeteren, ende niet ghenadigh ghevonden van danof acte door geede prijsers te doen maeken, die meer soude moeten costen als de moderatie dienen soude becommen, te meer dat de vrughten vande beschaedighe ontblooters suffisant ghenough syn tot ondervijnden de imposition vande majesteyt …

7 july 1727 J.J. VAN POUILLE

Voor t'Couthof:

… Bailliu ende wethouders van dheerelichede van Couthove hebben doen ondersoucken offer op de selve heerelichede schade gebeurt is door den overvloedt van de wateren, ende en hebben ter dier oorsaecke gheene bevonden van consideratie, …

Poperinghe 30 july 1727 LIEBAERT

Voor Eversam-Diepezeele:

… datter geene landen en syn geinnondeert die geleghen onder dheerelicheden van Eversam ende Diepezeele door den overvloet van wateren opgecommen van desen somer …

Stavel 14 ougst 1727 J. OLLEVIER

Resultat de la visite faite par les *sieur*s pierre JANSSEUNE sur la paroisse de Vlamertinghe, francois Emanuel VANDER HAEGHE jointement le *sieur* albert DE MAN sur le district des Paroisses de Noort- et Zuijtschote et des Branches D'Elsendamme et hoflande et par les *sieur*s josse pierre LEUPE et Jean LANSZWEERT sur la jurisdiction de la paroisse de Reninghelst, Priseurs, Estimateurs et arpenteurs jurez des huit Paroisses de furn'ambacht et autres lieux par nous commis ~~par Mess*ieurs* les officiers desdites huit Paroisses et Branches~~, des terres a labour[5], patures[6] et prairies a faucher[7] inondées et devenues infructueuses[8] par l'abondance et debordement universel des Eaux, survenue le 15e et 16e de Juin 1727 tout Le Long du ruisseau de Kemmele et autres esdites huit Paroisses et Branches qui ont trouvez les avestures[9] et herbages[10] entierement gatées[11] et Les dites terres hors d'Etat et valeur pour paier les deniers du Souverain et impositions faites pendant La dite année suivant les actes respectifs de leur visite du 7e, 17e,16e de juillet et le 9e d'août de Ladite année, oú se trouvé le nombre des terres infructueuses comme S'ensuit

	Terres a labeur		Pastures		prairies a faucher		ce qu'elles doivent contribuer a titre d'aide	ce qu'Elles doivent contribuer pour les quatre patars	ce qu'elles contri-buent pour L'entretien de la Cour de Son altesse Serenissime	Total des impositions
Paroisses	mesures	verges	mesures	verges	mesures	verges				
Vlamertinghe	40	25	93	155	53	135	392 - 15 - 0	24 - 19 - 0	70 - 2 - 0	**487 - 16 - 0**
Noort- et Zuijtschote			256	208	510	39	1617 - 18 - 9	497 - 0 - 0	279 - 13 - 0	**2394 - 11 - 9**
Reninghelst	8	136	9	237	42	60	88 - 12 - 2	8 - 2 - 0	16 - 12 - 0	**113 - 6 - 2**
Branches										
Elsendamme	4	200	34	50			109 - 0 - 0	33 - 9 - 0	19 - 0 - 0	**161 - 9 - 0**
Hoflande			65	45	165	142	419 - 0 - 0	177 - 0 - 0	100 - 2 - 0	**696 - 2 - 0**
Totaux	~~48~~	~~161~~	~~459~~	~~95~~	~~771~~	~~76~~	2627 - 5 - 11	740 - 10 - 0	485 - 9 - 0	**3853 - 4 - 11**

Ainsi tiré Le Susdit Resultat hors La dite visite par Le SousSigner greff*ier* des huit Paroisses et branches de furn'ambacht a L'Asemblée du 5e mars 1729.

---

[5] akker
[6] weiden
[7] hooilanden
[8] onvruchtbaar, onbruikbaar
[9] cfr.: harvest (E) = oogst, vruchten
[10] graslanden
[11] [illegible]

SAP 77

De schorsemolen

Vandenberghe Henri

Vaak kom je in de teksten in het archief processen tegen waar het om "schorsse" gaat. Die schors werd inderdaad gewonnen voor de leerlooierij. Soms werd die onrechtmatig gewonnen wanneer men de "eeckelst" ontblootte, de eiken of de eikeboompjes velde en de schors eraf pelde uiteraard om ze te gelde te maken. Die schors werd over de wegen vervoerd in volle wagens. Wat ermee gebeurd en hoe die werd verwerkt willen we hier even kort behandelen.
Nog zolang niet geleden kon men op de hoeve aan de hoek van de Elverdingseweg en de ring het bordje lezen "schorsemolenhof". Er was inderdaad een schorsemolen in Poperinge. Die schorsemolen vindt men terug op de kadasterkaart van Popp aan de Schipvaarthoeve[1].
Er liep oorspronkelijk een jokweg van de genoemde hoeve naar de schorsemolen.

Leerbewerking

Caesar sprak al over de leerbewerking in Venetië. K. De Flou geeft in zijn toponymisch woordenboek de verwijzing naar de schorsemolen van Poperinge. Om het leer te bekomen werden huiden gedroogd. Naargelang de kwaliteit maakte men gebruik van reptielenhuid, geitenhuid, huid van runderen…
Eerst werden de huiden gedroogd. Om ze terug bewerkbaar te maken werden ze ontzout en terug bevochtigd. Het leder is het "corium" van de huid. Daarom wordt de huid afgeschraapt nadat hij werd gekalkt. Het epidermisch weefsel moet eraf.

Vooraan zie je iemand die de huid schraapt. Dit zou een zeemvellenfabriek zijn. Daar werden de huiden gestampt en met vetten bewerkt[2].

Dan komt het looiproces. De huiden komen in kuipen opeengestapeld. Tussen die huiden ("boten") brengt men "schorsse" aan. Dit proces duurt soms jaren. Het looiwater wordt herhaaldelijk ververst. De zwartleertouwer gebruikte het meest schors. In de 19de eeuw toen men overstapte naar de chemicalieën werd het zware leer ("zoolleer") het langst via het looiproces via 'schors' verkregen. De witlooier, witleertouwer stapte over naar aluin en andere stoffen.
Een detail die we in Poperinge ook terugvonden is van ecologische aard. De looier had veel water nodig. Dat haalde hij natuurlijk uit de beek. De werkplaatsen waren dus ook in Poperinge aan de beek te vinden. Al heel vroeg waren er bepalingen waarbij ze voor hun ambachtelijke bezigheden verbonden waren aan die bepaalde plaats en dit bepaald moment om water te putten.

---

[1] Sectie C 965.
[2] De afbeeldingen zijn uit Diderot, *Encyclopédie Méthodique. Receuil des Planches de l'encyclopédie*, Tome 8, Paris 1790. Kortrijkse stadsbibliotheek GV 8938. – ook op CD-Rom P.O.B. –Poperinge.

Looistof
De stof die werkzaam is in de eikeschors is de tannine of looizuur. Deze stof zit ook in de druivenschil. Ze is bijgevolg ook te vinden in de rode wijn.

Schorsemolen
Hoe die eruit zag hebben we nog niet achterhaald. Het is zeker dat de groeven in de molensteen grof waren. Er moet bovenaan een groot gat toegelaten hebben om de schors erin te laten verpulveren. Het poeder dat men hieruit bekwam noemde men "run".

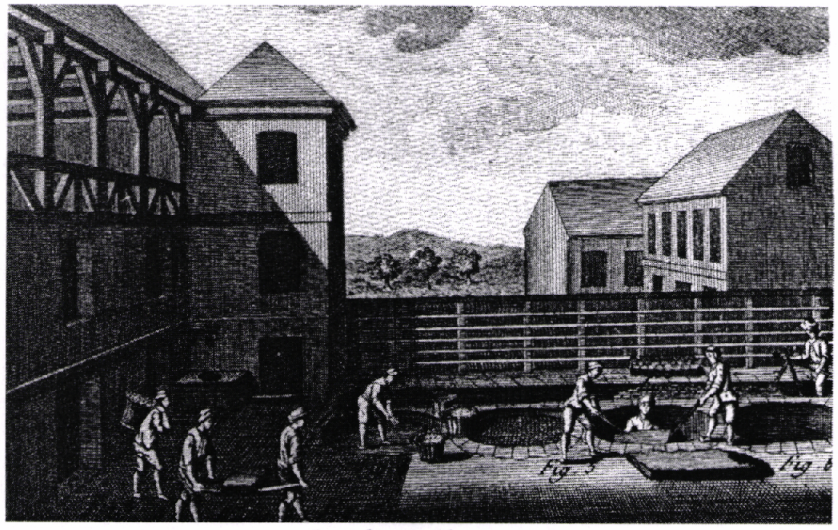

Leerlooierskuipen.

De schorsemolen te Poperinge
Op C965 lag de schorsemolen. Op de Popp kaart zie je de weg ernaartoe vanuit de Bruggestraat. Nu is de ringbaan getrokken op een afstand ervan af. De oude weg liep door het huidige kerkhof via de hofstede PIETERS naar de bedoelde site waar de schorsemolen stond[3].

Op de legger bij de kadasterkaart van Pop staat medio 19de eeuw onder artikel 2529 een eigendom aan Petrus VANTOURS en VANCAEYSEELE, molenaars te Poperinge.

C 964 is een stuk land	0 Ha 19 are 50 ca.
C 965 is een wind-, koorn- en schorsemolen	0 Ha 1 are 00 ca.
C 966 is de weide	0 Ha 6 are 10 ca.
C 967 weide	0 Ha 8 are 70 ca.
C 968 huis	0 Ha 0 are 65 ca.

De Land- en bedrijfboeken zetten de molen als eigendom van het ambacht van de "huydevetters" in 1758[4].

Het enige wat we weten over de mede-eigenaar van deze molen VANCAEYSEELE Louis is dat hij nakomelingen had in Parijs. Hij is tevens familie van de molenaar, die later de molen op de Lene bediende.

[3] Aan de Schreve II jg., nr. 3 en Carzeele Journaal I jg. Nr. 3, blz. 20.
[4] SAP 363a, blz. 788.

Route
Canal
Sectie C
Brugge
Straat

Abonnementen

Een abonnement op SAP pig bevat 2 nummers per jaargang, samen ongeveer 80 pagina's.

Een abonnement kan u bekomen door een eenvoudige overschrijving.
De abonnementsvoorwaarden voor onze derde jaargang zijn:

Abonnementen België:	**10,00 Euro** overschrijven op rek. 738-0059162-14 t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst), met vermelding van "Tijdschrift SAP-pig – lidgeld 2006".
Abonnementen buitenland:	**12,50 Euro** overschrijven op BE94 7380 0591 6214 BIC nummer is: KREDBEBB t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst), met vermelding van "Tijdschrift SAP-pig – lidgeld 2006".

Artikels

Geabonneerden kunnen bijdragen aan het succes van deze publicatie.
Hebt u een idee om dit verzamelwerkje nog interessanter te maken, of wil u uw eigen kwartierstaat gepubliceerd zien, dan kan u bij ons terecht.

De redactie zou het wel op prijs stellen dat u uw artikel op CD-rom plaatst, opgemaakt in Word '97/00, met een bijgevoegde uitprint. Gelieve de eventuele illustraties in BMP- of JPG-format te bezorgen.
De auteurs en niet de uitgever zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en eventuele illustraties.

Vraag & antwoord

Hebt u vragen of opmerkingen ivm met ons tijdschrift, genealogie of geschiedenis in het algemeen.
Stuur uw vraag en adres door via e-mail of post. Wij publiceren uw vraag graag in ons tijdschrift.

Gezocht!
De Vrienden van het Poperings Archief vzw. zijn op zoek naar goede occasie computers Pentium I of II.
Hebt u er nog een staan die u niet meer gebruikt, verwittig ons.
Dank bij voorbaat.

Nieuwe publicaties van "De Vrienden van het Poperings Archief vzw."

» **"Dat de rooden haene niet en craeye"** van Paul Johan Desegher.
Verschenen in de reeks CROONESTUCKEN ter gelegenheid van de erfgoeddag, nr. 32.
Het thema van erfgoeddag '05 was GEVAAR. Wie weet hoe rijk ons stadsarchief is, beseft maar al te goed dat vuur het grootste "*peryckel*" is dat onze zo ontvlambare erfgoedschat bedreigt.

In de voorbije eeuwen kwamen stadsbranden al te vaak voor. Het bestuur van "*de stede ende jurisdictie van Poperynghe*" trof daarom de nodige maatregelen. Zo was "*de 4e panne*" een subsidie om de bewoners aan te moedigen hun strodaken te vervangen door "harde daken". SAP 499 is een register waarin de gegadigden van ± 1730 tot 1760 per straat genoteerd staan.
En in SAP 471 lezen we de ordonnanties die uitgevaardigd werden om brand effectief (en ook preventief) te bestrijden.

» **"Processen van het Zwijnland"** van Henri Vandenberghe.
Verschijnt in de reeks CROONESTUCKEN onder nr. 33.

» **"Halmen 1789-1796"**
Binnenkort wordt er een uitgave voorzien handelend over de Halmen in Poperinge. Dit werkstuk aan de hand van onze benjamin Kris Ollevier zal ongeveer 200 pagina's tellen.
Iedere akte uit SAP 390 wordt in het kort overgenomen met de belangrijkste gegevens.

Met de Halmen bedoelen we de verkopingen in de jurisdictie van Poperinge en omliggende. In dit werkstukje zal er een alfabetische lijst op toponiemen en namen ingesloten zijn. Deze publicatie mag je verwachten in de loop van 2006.

Wie een van onze uitgaven wil bestellen kan dit
- op rek. 738-0059162-14 t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw., Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst), met vermelding van de gewenste uitgave,
- of via vpa_sappig@hotmail.com.

Kostprijs nr. 32: 7,50 Euro
nr. 33: 7,50 Euro

Voorintekenen voor onze uitgave van de Halmen 1789-1796 kan op vpa_sappig@hotmail.com.

Andere publicaties.

» **"De Kroniek van de Poperingse Hoppeteelt 1800 – 1850"** door Guido Vandermarliere.
Dit rijkelijk geïllustreerde boek, telt 220 bladzijden en wordt uitgegeven door 'de Keteniers' met de steun van het Stadsbestuur van Poperinge en van de sponsors.

Het verhaal begint in de Franse periode toen deze republikeinen hier in Poperinge 50.000 pond hop opeisten. Er kwamen nog heel wat interessante aspecten aan het licht over de hommel tijdens de periode 1800 – 1850.
We merken dat de grote boeren 'reekhommel' kweekten en de kleine boertjes 'pithommel'. We zien de strijd tegen het 'zwart' en 'de witten'.
Ook ontdekten we dat er toen reeds 'vreemde plokkers' waren en dat de veldwachters moesten op zoek gaan tussen dat volkje naar mogelijke 'deserteurs'.
We leren ook dat het 'hommelthema' een verkiezingsthema was dat de burgemeester Van Reninghe toen al uitspeelde tegen zijn liberale opponenten. Hij had immers de eerste mechanische hoppe-pers in de 'stadschaal' gezet! En we leren dat er in het jaar 1848 reeds 415 Poperingenaars 'hommel' kweekten.

Alle illustraties zijn eveneens uit de eerste helft van de 19de eeuw en daarmee baden de tientallen historische feiten en gegevens in een authentieke sfeer.

Mensen die interesse hebben voor dit historisch werk, kunnen intekenen door overschrijving van € 15 op rek. van de Keteniers nr. 738-0140704-76 met de mededeling 'De kroniek van de Poperingse hoppeteelt'. Wenst u het boek toegestuurd te krijgen gelieve dan € 2 verzendingskosten toe te voegen aan de betaling.
Het boek kan afgehaald worden tijdens de 'Hommelexpo' op 15-16-17 en 18 september 2005 in de Gasthuiskapel, Gasthuisstraat 3 te Poperinge. Dit studiewerk zal eveneens te koop worden aangeboden tijdens de Hommelexpo.

Agenda VPA

» **september 2005:** datum van uitgave SAP 02/2005

» dinsdag **06 september 2005:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» dinsdag **04 oktober 2005:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» dinsdag **08 november 2005:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» zondag **13 november 2005:** Boekenbeurs Rumbeke.
Naar jaarlijkse gewoonte gaan De Vrienden van het Poperings Archief vzw. opnieuw naar de boekenbeurs te Rumbeke. We zullen daar onze vroegere en vooral ook onze nieuwe publicaties aan het grote publiek voorstellen.

» dinsdag **27 december**, donderdag **29 december 2005**: alfabetisch klasseren van doodsbrieven
Zoals ieder jaar gaan we opnieuw onze verzameling doodsbrieven alfabetisch rangschikken. Dit zal plaats vinden op bovenstaande data van 9h tot 17h in het Stadsarchief te Poperinge. Vrijwilligers die ons willen helpen, mogen zich melden.

» dinsdag **07 februari 2006:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» **maart 2006:** datum van uitgave SAP 01/2006

» dinsdag **07 maart 2006:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» **lessen oudschrift 2006**, Stadsarchief Poperinge om 20 uur.
Voor de 21ste jaargang zullen De Vrienden van het Poperings Archief vzw. de lessenreeks paleografie organiseren.
Deze gaan door in het Stadsarchief te Poperinge iedere eerste dinsdag van de maand om 20h.
In december, januari, juli en augustus worden er geen lessen gegeven.

De data's zijn:	dinsdag 07-02-2006	dinsdag 05-09-2006
	dinsdag 07-03-2006	dinsdag 03-10-2006
	dinsdag 04-04-2006	dinsdag 07-11-2006
	dinsdag 02-05-2006	
	dinsdag 06-06-2006	

KBC
Bank & Verzekering

KBC
we hebben het voor u

PAGE
electronica
Computers - digitale foto - GSM
Telenet - ADSL - verhuur/occasie
Casselstr.212Poperinge www.page.be

Kopie
Sneldruk bvba
DELEYE
Ieper
Groot- en Kleinhandel
in papier en kantoorartikelen
D'hondtstraat 14 - 8900 Ieper
T. 057/20.13.33 - F. 057/21.68.66
rolanddeleye@skynet.be
Maloulaan 35 - 8900 Ieper
T.057/20.15.51 - F. 057/20.00.22
voor bedrijven : T. & F.057/21.95.93
durnezdeleye@skynet.be